

Handläggare
Camilla Hollstein
Telefon: 08-50800812

Till
Förskolenämnden
2024-12-10

Program öppen förskola

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till *Program för öppen förskola*.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget 2024 fick förskolenämnden i uppdrag att, i samarbete med stadsdelsförvaltningarna, ta fram riktlinjer för öppen förskola. Med anledning av nya tillämpningsanvisningar föreslås riktlinjerna rubriceras *program för öppen förskola* för att bättre stämma överens med uppdragets intentioner.

Syftet är att säkerställa en jämn kvalitet och god uppföljning av verksamheten. Det sociala perspektivet och arbetet med inskrivningsgrad ska vara tydligt närvarande.

Öppen förskola fungerar som en mötesplats för barn och till dem medföljande vuxen. På öppna förskolan erbjuds de yngsta barnen möjlighet att delta i pedagogiska gruppaktiviteter och föräldrar ges möjlighet till social gemenskap med andra föräldrar samt att delta i aktiviteter planerade utifrån besökarens efterfrågan och lokala behov.

Introduktionsförskola är en del av öppen förskola med riktade insatser för utrikesfödda föräldrar med särskilt fokus på språkutvecklande arbete, föräldraskapsstödande aktiviteter och insatser för inskrivning i förskola.

I de stadsdelar där behov finns, av både varaktig och mer tillfällig karaktär, ska introduktionsförskolas arbetsätt vara en självklar del av verksamheten.

Förskoleförvaltningen
Avdelningen för stadsövergripande utveckling

Kaplansbacken 10
Box 12278
102 27 Stockholm
Växel
Fax

<https://start.stockholm/>

Bakgrund

Kommunfullmäktige har i budget 2024 gett förskolenämnden i uppdrag, att i samarbete med stadsdelsnämnderna, ta fram riktlinjer för öppen förskola i Stockholms stad.

Utifrån stadens nya tillämpningsanvisningar och intentionen med uppdraget föreslås dokumentet rubriceras *program för öppen förskola*. Programmet ska bidra till att säkerställa en jämn kvalitet och en god uppföljning av verksamheten. Det sociala perspektivet och arbetet med inskrivningsgraden på förskola ska vara tydligt närvarande i programmet.

Öppen förskola omnämns i skollagens i kapitel 25, 3§ och ingår i de verksamheter som benämns *annan pedagogisk verksamhet*. Det är frivilligt för en kommun att anordna öppen förskola. I Stockholms stads finns i nuläget 46 öppna förskolor i kommunal regi fördelade i samtliga stadsdelar.

Ärendet

Uppdraget från kommunfullmäktige påbörjades våren 2024 i samarbete med stadsdelsnämnderna. Samarbetet har skett i olika former, dels genom en enkät till samtliga stadsdelar, dels i samarbete med representanter från stadsdelsförvaltningar och medarbetare från öppen förskola.

Öppen förskolas uppdrag i enlighet med skollagen 25 kapitlet, 3§
"Den öppna förskolan ska erbjuda barn en pedagogisk verksamhet i samarbete med de till barnen medföljande vuxna samtidigt som de vuxna ges möjlighet till social gemenskap."

För att omsätta uppdraget enligt skollagen omfattar öppen förskola följande målområden;

- Tillgängliga verksamheter med generösa öppettider
- Attraktiva mötesplatser med aktiviteter av god kvalitet
- Välutbildad personal med relevant kompetens
- Aktiv samverkan med centrala aktörer
- Uppföljning och utvärdering för fortsatt utveckling

Öppen förskola är en verksamhet som är frivillig att besöka och riktar sig till barn som inte är inskrivna i förskola, från nyfödda till start i förskoleklass och medföljande vuxen. Det är en plats där barn får möjlighet att möta andra barn i samma ålder, delta i gruppaktiviteter och utvecklas i en pedagogiskt planerad miljö som bjuder in till lek och gemenskap. Föräldrar får möjlighet att träffa andra föräldrar och vuxna samt möjlighet att få stöd i sin föräldraroll.

Öppen förskolas arbete syftar även till att främja integration och motverka ohälsa och riktar sig till både barn och deras föräldrar;
- *till barnen* för att de ska få möta en pedagogisk verksamhet som bidrar till utveckling samt igenkänning av såväl aktiviteter som pedagogiskt material när de börjar på förskola.

- *till föräldrar* för att uppmuntra och motivera dem att skriva in barnen i förskola och för att själva fortsätta med studier eller arbete efter föräldraledighet.
- *till både barn och föräldrar* för att kunna delta i aktiviteter som ger språkglädje, skapar nyfikenhet, lust och vilja att kommunicera. Sång, berättande, litteratur, lek och samtal är exempel på innehåll som barn och föräldrar får möjlighet att uppleva tillsammans.

För detta krävs personal med relevant grundkompetens som deltar i kontinuerlig fortbildning samt aktiv samverkan med andra funktioner i samhället som till exempel *barnavårdscentral, vuxenutbildning, familjerådgivning, bibliotek* med flera.

Introduktionsförskola är en verksamhet med riktade insatser för språkutvecklande arbete, föräldraskapsstödjande aktiviteter och insatser för inskrivning i förskola. I de stadsdelar där behov finns, av både varaktig och mer tillfällig karaktär, ska introduktionsförskolans arbetssätt vara en självklar del av verksamheten. Introduktionsförskolor är integrerade och samlokaliserade med öppen förskola och introduktionsförskola är därför en del av *Program för öppen förskola*.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleförvaltningen, avdelning för stadsövergripande utveckling, i samarbete med representanter från stadsdelsförvaltningarna, skolchefer, operativt ansvariga chefer samt pedagoger i öppen förskola. Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna och funktionshinderrådet kommer få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 4 december 2024.

Jämställdhetsanalys

Öppen förskola bidrar till stadens arbete med integration där vissa aktiviteter särskilt riktar sig till utrikesfödda kvinnor i syfte gynna etablering i samhälls- och arbetslivet. Introduktionsförskola är ett riktat arbetssätt som särskilt sätter fokus på språkstudier och aktiviteter som fokuserar på just de delarna.

Öppen förskola bidrar till Agenda 2030:s *mål 5 – jämställdhet*.

Barnrättsanalys

Öppen förskola är en mötesplats med betydelse för barns hälsa, utveckling och lärande. Program för öppen förskola bidrar till Agenda 2030:s *mål 3 – Hälsa och välbefinnande* och *mål 4 - God utbildning för alla*. Programmet bidrar även till grundprinciperna i FN:s barnkonvention om barn som individer med egna rättigheter.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till program för öppen förskola och att

ärendet överlämnas till kommunstyrelsen för vidare beslut av kommunfullmäktige.

Gunilla Davidsson
Förvaltningsdirektör
Förskoleförvaltningen

Katarina Odén-Ryhede
Avdelningschef
Förskoleförvaltningen

Bilaga

1. Program för öppen förskola

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Gunilla Davidsson, Förvaltningsdirektör
Katarina Odén-Ryhede, Avdelningschef

Datum

2024-11-27
2024-11-27